

Sirküler No: 086

İstanbul, 24 Aralık 2015

Konu: 2016'dan itibaren 7.000 TL'yi aşan tahsilat ve ödemelerin aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunlu hale geliyor.

Özet: 24 Aralık 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 459 sıra numaralı VUK Genel Tebliği ile **1 Ocak 2016 tarihinden geçerli olmak üzere**, tahsilat ve ödemelerin aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılmasına ilişkin esaslar belirlenmiştir.

Buna göre;

- Birinci ve ikinci sınıf tüccarların,
- Serbest meslek erbabının,
- Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarların,
- Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin,
- Vergiden muaf esnafın,

kendi aralarında ve tevsik zorunluluğu kapsamında olmayanlarla yapacakları, **7.000 TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini**, aracı finansal kurumlar kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik etmeleri zorunludur.

Aracı finansal kurum; tahsilat ve ödemelere aracılık eden bankaları, yetkilendirilmiş ödeme kuruluşlarını ve Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'yi (PTT) ifade etmektedir.

- Kamu idareleri ile bunlara ait döner sermaye işletmelerinin,
- Sermaye piyasası aracı kurumlarının,
- Yetkili döviz müesseselerinin,
- Tapu sicil müdürlüklerinin,
- Noterlerin,

işlemlerine ilişkin tahsilat ve ödemelerin aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunluluğu bulunmamaktadır.

459 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu (VUK) Genel Tebliği 24 Aralık 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı. **1 Ocak 2016 tarihinde yürürlüğe girecek** olan Tebliğ'in konusu, tahsilat ve ödemelere tevsik zorunluluğu getirilmesi olarak belirtilmektedir.

Bu zorunluluk aslında 2003 yılında yayımlanan 320 sıra numaralı VUK Genel Tebliği ile getirilmiş, daha sonra yayımlanan 323, 324 ve 332 sıra numaralı Tebliğ'lerle 2003 ve 2004 yıllarında uygulamada bazı değişiklikler yapılmıştı. Tahsilat ve ödemelerin banka veya özel finans kurumları ya da PTT aracılığıyla yapılarak bu kurumlar tarafından düzenlenecek olan belgelerle tevsik edilmesini içeren bu tebliğlerde zaman içerisinde tevsik zorunluluğuna ilişkin tutarda bazı değişiklikler yapılmıştı. İlk olarak 5.000 lira olarak başlayan tevsik zorunluluğu, sonrasında 10.000 liraya çıkmış en son da 8.000 lira olarak günümüze kadar gelmiştir.

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.
Maslak Mahallesi
Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza
No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer
İstanbul - Turkey
Tel: +90 (212) 315 30 00
Fax: +90 (212) 234 10 67
www.vergidegundem.com
www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

1 Ocak 2016 tarihinde yürürlüğe girecek olan yeni Tebliğ'de (459 sıra numaralı) eski düzenlemelere göre en önemli değişikliğin 8.000 liralık tutarın 7.000 liraya düşürülmesi olduğunu söyleyebiliriz. Bir de aynı günde aynı kişi veya kurumlarla yapılan işlemler ve kısım kısım yapılan tahsilat ve ödemelere ilişkin daha ayrıntılı ve örnekli açıklamalar yapıldığı görülmektedir. Bu Tebliğ ile yukarıda belirtilen eski VUK Tebliğleri yürürlükten kaldırılmamıştır.

Buna göre 459 sıra numaralı Tebliğ'deki açıklamalar aşağıda dikkatinize sunulmaktadır:

I. Tevsik zorunluluğunun kapsamı ve tutar

Tebliğ'de tevsik zorunluluğu kapsamında olanlar; Vergi Usul Kanunu'nun 232. maddesinin birinci fıkrası kapsamında fatura almak zorunda olan birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, serbest meslek erbabı, kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlar, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler, vergiden muaf esnaf olarak tanımlanmıştır. Tevsik zorunluluğu kapsamında olmayanlar ise yukarıdakilerin dışında kalanlardır.

Tevsik zorunluluğu kapsamında olanların, kendi aralarında ve tevsik zorunluluğu kapsamında olmayanlarla yapacakları, **7.000 TL'yi aşan tutardaki her türlü tahsilat ve ödemelerini** aracı finansal kurumlar kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik etmeleri zorunludur.

Bu kapsamda örneğin;

- Her türlü mal teslimi veya hizmet ifasına ilişkin tahsilat ve ödemelerin,
- Avans, depozito, pey akçesi gibi suretlerle yapılacak tahsilat ve ödemelerin,
- İşletmelerin kendi ortakları ve/veya diğer gerçek ve tüzel kişilerle yaptığı her türlü tahsilat ve ödemelerin,

belirlenen haddi aşması durumunda, aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması ve bu işlemlerin söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik edilmesi zorunludur.

Aracı finansal kurum ise tahsilat ve ödemelere aracılık eden Bankacılık Kanunu'nda tanımlanan **bankayı**, 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında **yetkilendirilmiş ödeme kuruluşlarını** ve Posta Hizmetleri Kanunu'na göre kurulan **Posta ve Telgraf Teşkilatı (PTT)** Anonim Şirketini ifade etmektedir.

A. Aynı günde aynı kişi veya kurumlarla yapılan işlemler

Aynı günde aynı kişi veya kurumlarla yapılan işlemlerin toplam tutarının 7.000 TL'yi aşması durumunda, işlemlerin her biri işlem bazında belirlenen haddin altında kalsa bile, aştığı işlemten itibaren işleme konu tahsilat ve ödemelerin de aracı finansal kurumlar aracılığıyla yapılması zorunludur.

Örnek:

Tevsik zorunluluğu kapsamında olan (A) A.Ş., aynı gün içerisinde (B) Ltd. Şti.'nden sırasıyla 1.000 TL, 3.000 TL, 3.500 TL ve 500 TL tutarında ayrı ayrı mal alımları gerçekleştirmiştir. Tevsik zorunluluğu kapsamında olan (A) A.Ş.'nin (B) Ltd. Şti.'nden aynı günde yaptığı mal alımları toplamı 3.500 TL'lik alımla 7.000 TL'lik haddi aştığından, son iki işleme ait tahsilat ve ödemelerin tevsik zorunluluğu kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması gerekmektedir.

Söz konusu tahsilat ve ödemelerde tevsik zorunluluğuna uyulmaması durumunda (A) A.Ş. ile (B) Ltd. Şti.'ne ayrı ayrı ceza uygulanacaktır.

B. Kısım kısım yapılan tahsilat ve ödemeler

Tahsilat ve ödemeye konu işlem tutarının tevsik zorunluluğu kapsamında 7.000 TL'yi aşması halinde, bedelin farklı tarihlerde kısım kısım ödenmesinde işlemin toplam tutarı dikkate alınacak ve her bir tahsilat ve ödeme, tevsik zorunluluğu kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla gerçekleştirilecektir.

Örnek:

Serbest meslek erbabı (C), (D) A.Ş.'ye bir yıl süreyle vereceği hizmet karşılığında 12.000 TL alacaktır. Aralarındaki anlaşma gereği (D) A.Ş., hizmet bedelini 1.000 TL'lik taksitler halinde ödeyecektir. Bu durumda serbest meslek makbuzunun, taksitlerin ödendiği tarihlerde 1.000 TL üzerinden düzenlenmesi tevsik zorunluluğunu ortadan kaldırmayacak, sözleşmenin toplam tutarı belirlenen haddi aştığından kısım kısım yapılan her bir tahsilat ve ödeme de aracı finansal kurumlar kanalıyla tevsik edilecektir.

Söz konusu tahsilat ve ödemelerde tevsik zorunluluğuna uyulmaması durumunda serbest meslek erbabı (C) ile (D) A.Ş.'ye ayrı ayrı ceza uygulanacaktır.

II. Kapsamda olmayan tahsilat ve ödemeler

Aşağıdaki tahsilat ve ödemelerin aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunluluğu bulunmamaktadır:

- a. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer alan merkezi yönetim kapsamındaki **kamu idareleri** ile bunlara ait **döner sermaye işletmelerinin** işlemlerine konu tahsilat ve ödemeler,
- b. 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nda tanımlanan **sermaye piyasası aracı kurumlarında** yapılan işlemlere konu tahsilat ve ödemeler,
- c. 89/14391 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar'da tanımlanan **yetkili döviz müesseselerinin** yapacakları döviz alım satım işlemlerine ilişkin tahsilat ve ödemeler,
- ç. **Tapu sicil müdürlüklerinde** gerçekleştirilen işlemler karşılığında yapılan tahsilat ve ödemeler,
- d. **Noterlerde** gerçekleştirilen işlemler karşılığında yapılan tahsilat ve ödemeler,
- e. 5018 sayılı Kanunda yer alan merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler ile bunların teşkil ettikleri birlikler, kanunla kurulan diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan ve işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşlar veya bunlara ait veya tabi diğer müesseseler tarafından yapılan ihale işlemlerine ilişkin yatırılması gereken teminat tutarlarına ilişkin tahsilat ve ödemeler.

aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunluluğu bulunmamaktadır.

III. Tevsik edici belgeler ve ceza uygulaması

Aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunlu bulunan tahsilat ve ödemelerin bu kurumlarca mevzuatlarına göre düzenlenen belgelerle (dekont, hesap bildirim cetveli, alındı vb.) tevsiki zorunludur.

Tevsik zorunluluğu kapsamında yapılan işlemler için aracı finansal kurumlar tarafından düzenlenen belgeler yapılan işlemler için değil o işleme ilişkin tahsilat veya ödemeyi tevsik etmektedir. Dolayısıyla tahsilat ve ödemelerin tevsik zorunluluğu kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması, bu zorunluluğu ortaya çıkaran işleme ilişkin olarak Vergi Usul Kanununda yer alan belgeleri düzenleme zorunluluğunu ortadan kaldırmayacaktır.

Tahsilat ve ödemelerin aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunluluğuna uyulmaması durumunda ilgililere Vergi Usul Kanununda yer alan cezalar tatbik edilir.

Saygılarımızla.

Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erdal Çalıkoęlu

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde, (212) 408 51 79 numaralı telefondan M. Fatih Köprü (fatih.kopru@tr.ey.com) ile temasa geçmenizi rica ederiz.